

"Pujol sempre ha def

Despatx de Josep A. Duran i Lleida, una setmana exacta després que els senadors d'Unió votessin en contra de la reforma del reglament del Senat i votessin per tant diferent als senadors de CDC, amb els quals comparteixen la coalició CiU. La crisi estava servida i en una setmana s'ha vist de tot. UDC és acusada d'indisciplina i el president Pujol intervé personalment en la crisi. Set dies després tot sembla tornar a la calma. Queden, però, les esquerdes.

—*Ha tornat la calma a CiU, senyor Duran?*

—Des d'Unió Democràtica de Catalunya no hem considerat mai que hi hagués un llevant de tal intensitat que provoqués realment un neguit pels danys que hagués pogut ocasionar. He de reconèixer —seria ignorar la realitat no fer-ho— que CDC en canvi sí que ha considerat que la votació diferenciada dels dos partits en un tema tan puntual com el del reglament del Senat afectava, si no l'estabilitat de la coalició, sí la seva mateixa fortalesa, i en particular pel que fa a la negociació del tomb autonòmic. Per tant difícilment Unió pot reconèixer que la tempesta s'ha calmat perquè no ha considerat mai que hi ha hagut tempesta. Amb tempesta o sense, reconec que a hores d'ara les relacions entre ambdós partits tornen a normalitzar-se.

—*Es pot dir que CiU és una coalició sísmica, sotmesa a sotragades periòdiques?*

—Tota relació humana està sotmesa a sotragades periòdiques i per tant és una relació sísmica. També ho és la de Convergència i Unió, perquè són dues realitats diferents, dos pensaments polítics diferenciats, amb molt de comú però amb una especificitat concreta de cadascú. L'important és que aquesta relació sísmica, aquestes sotragades, no provoquin víctimes.

—*L'epicentre del sisme s'ha situat al seu despatx, i en canvi vostè el treu fora i sembla situar-lo a CDC.*

—No, jo no el situo a CDC. Unió podria tenir arguments per qualificar el vot de CDC i, déu nos en guard!, no ho hem fet. L'hem respectat profundament. Hem intentat explicar el nostre, tot i que a la defensiva, perquè des del primer dia hi ha hagut una intensa pluja de càrregues de profunditat contra l'actitud d'UDC. Ens hem limitat a explicar la nostra posició, sense qualificar mai la de CDC. Per tant no és qüestió de situar l'epicentre aquí o allà, sinó simplement de reconèixer que la democràcia comporta la tolerància, i que la

El president del comitè de govern d'UDC analitza per a EL TEMPS la crisi recent de CiU. Josep Duran i Lleida acusa un sector de CDC d'exagerar la polèmica i rebutja la proposta que Pujol esdevingui l'àrbitre entre els dos partits.

tolerància és un principi bàsic de la discrepància. Aquests dies recordava una cita del Quixot, quan li diu a Sancho Panza, parlant de la tolerància: "No t'entestis, Déu ens ha fet així. Cadascú és com Déu l'ha fet i vegades una mica pitjor". Doncs bé, és evident que som dues realitats diferents. Cadascú és com és, ni millor ni pitjor un que l'altre, simplement diferents. No cal que ens esforcem a ser diferents. La diversitat es produirà en més d'una ocasió, i la regla del joc és tolerar aquesta diversitat. El fetot seria normalitzar la discrepància. Jo no defenso la normalització de la discrepància perquè seria reconèixer que la diversitat de criteris permanent seria el fil conductor de les relacions entre els dos partits. Unió demana que no es criminalitzi la discrepància.

—*S'ha sentit criminalitzat en els darrers dies?*

—No sé si criminalitzat, que és exagerat, però, utilitzant aquest qualificatiu, vull posar de relleu l'actitud d'un sector de CDC molt concret que ha magnificat interessadament la diferència de criteri a l'hora d'explicitar un vot a la reforma del reglament, i també l'actitud de determinats mitjans de comunicació, que han contribuït igualment a la magnificació d'aquests fets. Em sorprèn que un vot diferent en un tema tan intranscendent sigui qualificat com a causa d'afebliment o fragilitat de la coalició davant del Govern.

—*Quan vostè parla d'un sector de CDC, es refereix al que encapçala l'actual secretari general Miquel Roca?*

—Jo he dit el que he dit i no vull afegir res més.

—*La diferència entre aquesta sotragada i les anteriors és que aquest cop el president Pujol no ha pogut reconduir la situació?*

—Vejam. No en la seva pregunta, però sí en valoracions tangencials que s'han fet aquests dies, s'ha intentat presentar injustament un president Pujol que, davant de conflictes entre Convergència i Unió, es posicionava a favor d'UDC. I ara es vol dir que per primera vegada no ha estat així. Això no és cert. El president Pujol ha defensat sempre l'actitud de CDC. El que passa és que el president Pujol sap que és bo poder compatibilitzar aquesta actitud amb CiU. Però sempre ha defensat el posicionament de CDC, i aquesta vegada també. Ara, en UDC, tot i respectar el posicionament del president Pujol i el seu lideratge més enllà de la presidència de CDC, hem entès que no podíem fer altra cosa que

usat l'actitud de CDC"

la que hem fet. No com a actitud anti-Convergència; el vot d'Unió al Senat no pretén ser cap toc d'atenció, cap resposta a CDC. Pretén ser un toc d'atenció al PSOE.

—*En conseqüència, pel que vostè diu, el president Pujol no seria un àrbitre en la coalició, sinó que és part interessada en el conflicte perquè és president de CDC.*

—Evidentment. Hi ha el plantejament, que de tota manera no se m'ha proposat seriosament, de situar un àrbitre en els conflictes de la coalició. Quan els dos partits no estan d'acord, resol una tercera persona. UDC respecta profundament el senyor Pujol. Primera perquè és president del nostre partit coalitzat. Ningú pot discutir que difícilment es trobarà un soci tan fidel com UDC. És un fet irrefutable. Tampoc ningú pot discutir el nostre suport al president de la Generalitat. Però UDC no pot acceptar que hagi de solucionar els nostres problemes. Unió, per cultura política, no accepta en la seva estructura interna que una persona pugui prendre cap decisió perquè la direcció del partit és col·legiada, i per tant no pot acceptar traspassar la seva sobirania a una tercera persona.

—*Així doncs, aquella imatge segons la qual vostè es barallava amb Miquel Roca i pactava amb Jordi Pujol ha deixat d'existir?*

—És evident que amb en Miquel Roca com a secretari general, no en Duran, sinó Unió, hem tingut més possibilitats de tenir diferències, perquè el dia a dia del partit l'hem gestionat el secretari general de CDC i jo. Per tant és normal que hi hagi hagut més possibilitat de conflicte entre nosaltres dos. Però també hi ha una imatge interessada que em presenta com a problema entre els dos partits. Això no correspon a la realitat. No és una qüestió personal.

—*El va trucar el president a Xile?*

—No, no.

—*Si vostè hagués estat aquí, les coses haurien anat d'una altra manera?*

—Seria una desconsideració envers els meus companys de direcció del partit una resposta que no sigui no. El que ells van fer està molt ben fet. Tal vegada hi ha un error nostre, de tots. Quan vam prendre aquesta decisió hauria d'haver anat acompanyada d'un comunicat explícitament per què ho fèiem. No ho vam fer, vam reaccionar 48 hores després i ja va ser una reacció a la defensiva. Ens vam haver de defensar d'acusacions d'indisciplina. Per què indisciplina nostra? Per què no indisciplina dels altres? Per què

Una coalició sísmica

Un eixut comunicat que els dos partits, CDC i UDC, van fer arribar per separat a la premsa tancava formalment la crisi més important que ha viscut la coalició CiU amb els seus quinze anys d'història. Aparentment, doncs, la calma torna a ser present a banda i banda del carrer de València. Una vegada més, tot i que amb una intensitat desconeguda fins ara, un sisme ha sacsejat CiU fins al límit, diuen alguns, del trencament. D'altres diuen que no ha estat res, però sigui com sigui, comença a quedar clar que CiU és una coalició que està inevitablement condemnada a patir sacsejades periòdiques, i segons que asseguruen els més pessimistes, condemnada tard o d'hora al trencament.

Un membre de l'executiva de CDC mesurava la intensitat del terratrèmol i assegurava que, a diferència dels anteriors, "aquesta vegada Miquel Roca i també Jordi Pujol coincideixen a dir que la coalició s'acabarà trencant i ja només difereixen en el calendari". El fet és que si alguna cosa nova ha passat aquesta vegada, ha estat la implicació de Jordi Pujol en el conflicte. Si fins ara se'l podia situar en l'equidistància d'un president, aquest cop ja no ha estat així. Pujol va demanar a Unió que fes marxa enrere, però no ho va aconseguir. El president de la Generalitat *descobria* que allò que alguna vegada li havia servit per desgastar possibles proves de força internes al si de CDC capitanejades per Roca —cal recordar que Roca va posar les relacions amb Unió com a principal causa per deixar temporalment la secretaria general de CDC—, tampoc podria acabar de controlar-ho en dies de crisi. Hi ha, doncs, un canvi qualitatiu des del moment que Pujol surt a l'escenari on es desenvolupa el conflicte. Però tampoc ha arribat a agafar el paper de protagonista que Miquel Roca, hàbilment, proposava, que era el de futur àrbitre de la coalició. Aquesta possibilitat, rebutjada per Unió, i diuen també que pel mateix Pujol, hauria representat un grau de compromís molt elevat del president de la Generalitat en les relacions perilloses CDC-UDC. L'aspecte més significatiu de l'actitud de Pujol pel que fa a la crisi va ser demanar recuperar la cohesió interna abans d'afrontar la negociació del tomb autonòmic amb el president del Govern espanyol. Un gest que serveix de termòmetre per mesurar fins a quin punt la sacsejada va ser intensa, i del qual les dues parts de ben segur han pres nota.

En el comunicat conjunt de tancament de la crisi, ambdós partits es comprometien a reforçar la comissió d'enllaç "com a òrgan de debat i decisió que permeti i garanteixi el vot comú dels dos partits" i confirmaven el seu suport i la seva confiança en el president de la Generalitat. Però l'esquerda ha quedat. Els dos partits han fet valoracions oposades de la votació del Senat que fan difícil una reconducció definitiva. Per CDC una votació separada és un acte d'indisciplina. En canvi per Unió es tracta d'un acte de coherència que no té per què afectar la cohesió de la coalició ja que la discrepància entra dins les relacions de dos partits coalitzats. UDC i CDC tenen dos conceptes diferents del que ha de ser la coalició i al llarg d'aquesta setmana no s'ha vist que acostessin posicions en aquest sentit. El foc creuat d'aquests dies ha anat més enllà de la simple discrepància formal sobre els límits de la llibertat de cada partit. Des de CDC s'acusa els socis democristians obertament de deslleialtat i de fer de la diferenciació i la discrepància una política contínua, amb la finalitat de guanyar un protagonisme superior al que els hi correspon i que per si sols —sense CDC— no tindrien. Des d'Unió, en canvi, s'acusa CDC de criminalitzar la discrepància i també de magnificar interessadament la polèmica, i s'assenyala amb el dit Miquel Roca.

Ara caldria veure si en el fons de la pugna no hi ha, encara que sigui en el subconscient de tots els protagonistes, una preocupació pel que serà l'encara llunyà post-pujolisme. Si fos així, ens trobaríem davant d'una guerra de posicions que només ha fet que començar i que anirà augmentant d'intensitat a mesura que passin, tranquil·lament, els anys.

P. M.

sempre indisciplina del petit respecte al gran?

—*Vistos els resultats, era la millor manera de donar un "toc d'atenció" al PSOE?*

—Nosaltres, al PSOE, li hem pagat unes lletres anticipades i és ell el que està en deute amb nosaltres. Sabem, perquè la història així ens ho demostra, que el PSOE és un mal pagador. Potser ha corregit el defecte de mal pagador, però avui per avui, ells tenen encara la lletra per pagar, amb la condició notòria de morós políticament parlant del PSOE.

—*UDC creu que CiU ha donat massa, comparat amb el que ha rebut?*

—Evidentment. No només des del 6 de juny. Catalunya, i CiU com a força majoritària, ha donat més del que ha rebut a canvi. Durant la transició, Catalunya va sacrificar el plantejament d'un major reconeixement dels seus drets en favor de la consolidació de la democràcia. La resposta que ens ha pagat Espanya per aquest sacrifici no ha estat mai a l'alçada de la nostra corresponsabilitat. Hem exercit sobradament la corresponsabilitat al llarg d'aquests anys. Ara, en els darrers mesos, la força política que més ha contribuït a l'estabilitat política i econòmica d'Espanya és la coalició CiU.

—*Ara CiU és menys decisiva a Madrid?*

—Aquesta afirmació és una *boutade* inte-

ressada. Menys decisiva per què? És evident que els dos partits mantenen unes actituds determinades. Al contrari, si es vol estirar el fil, podríem dir que pot ser més decisiva. Si més no, els negociadors sempre poden utilitzar davant el PSOE l'argument de l'existència d'uns senyors que són uns indisiplinats i que si no es porten bé no els votaran. És una *boutade* la primera de les interpretacions, i podria ser-ho també la meua.

—Per què hi ha problemes entre els dos partits en el marc del Grup Català a Madrid, o en les municipals, i no en el Govern de la Generalitat?

—Jo no exageraria els problemes que hi ha hagut darrerament en el Grup Català a Madrid. Possiblement per sensibilitats diferents en el procés de negociació amb el PSOE, certament hi ha hagut alguna diversitat. En el terreny municipal hi ha diferències i n'hi continuarà havent. Es tracta de concordar persones de dos partits diferents que a vegades estan enfrontats per motius que no tenen res a veure amb la política. Aquest és un problema que difícilment podrà evitar la coalició quan afronti les municipals. En el Govern de Catalunya, potser perquè és l'acció prioritària dels dos partits, resulta més fàcil posar-nos d'acord per plantejar una acció de govern.

"Un sector de CDC molt concret ha magnificat interessadament la diferència de criteri."

—A on acaba el dret a la diversitat o a la divergència en el marc d'una coalició?

—Acaba amb la necessitat i amb la voluntat —les dues coses— que la coalició continuï operant conjuntament. I amb la necessitat i la voluntat que els dos partits tenim de continuar junts. Jo no exageraria el fet que quinze anys de vida en comú de dues realitats diferenciades hagin produït una diferència de vot. La diferència no provoca la necessitat de parlar de límits, no hi ha necessitat de posar-los perquè per damunt de tot hi ha aquesta voluntat de continuïtat dels dos partits.

—Què és el que fa que la coalició CiU avui continuï unida?

—La uneix el tronc comú de la defensa de la reconstrucció nacional del nostre país. La consciència dels dos partits que encara hi ha molt a fer en aquest terreny. Aquest és un primer element, però hi ha un segon, més egoista, que és la necessitat. Els dos partits sabem que per separat lliurariem el govern de Catalunya a una altra força política. Potser compartint-lo amb algun de nosaltres, però en tot cas, cap dels dos en solitari, menys òbviament UDC.

—Què es pot fer perquè les passades i les previsible divergències al si de CiU no es repeteixin?

—En termes generals, la coalició ha d'enfortir la comissió d'enllaç com a òrgan de debat i de decisió dels dos partits que permeti i garanteixi el vot comú de les dues formacions. I més puntualment, donant la confiança i el suport al president Pujol, iniciar la negociació del tomb autonòmic.

—S'ha acabat la polèmica?

—No volem polemitzar més. Si ara nosaltres contestéssim totes les declaracions que es fan, o les que fa el secretari general de CDC amb un to més acusatori contra UDC, continuaríem la polèmica i llavors sí que mantindríem viva una discrepància que podria finalment afeblir-nos. Per tant, el millor que podem fer és no polemitzar. Que ens qualifiquin del que vuguin. Ens interessa resoldre el problema i a partir d'aquí pau i glòria.

—Té data de caducitat la coalició CiU?

—Espero que no en tingui. Però bé, som humans i igual que els partits poden acabar-se, les coalicions també es poden acabar.

—Té successor el president Pujol?

—No, perquè no en necessita. El president Pujol té anys de vida física i política. No hi ha successor perquè no hi ha successor, avui per avui.

—I per demà, hi ha qui l'assenyala com un delfí.

—La gent simplifica. Diuen que tot això ha passat per ambició personal, però és llastimos.

Pere Martí